

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

I perioden siden afslutningen af 2. verdenskrig fremkom der med den tiltagende industrialisering, herunder navnlig udviklingen inden for den kemiske industri, en forøgelse af mængden af kemikalieaffald. Dette affald er i tidernes løb i et vist omfang blevet henlagt eller nedgravet på lossepladser, på virksomhedernes arealer eller andre steder, uden at man dengang fuldt ud gjorde sig klart, hvilke miljømæssige problemer der kunne blive en følge af deponeringen, nemlig en risiko for forurening af grundvandet, jorden, søer, vandløb eller havet. Affaldet blev undertiden nedgravet i tromler, til andre tider blot henlagt på jorden eller i gruber i jorden. Selv om affaldet var emballeret i tromler, gennemtæredes disse, og affaldskomponenter, f.eks. tungmetaller, er herefter udvasket med regnvandet og ført med grundvand eller overfladevand. Kendetegnende for dette begivenhedsforløb har været, at der ofte hengår meget lang tid, undertiden flere årtier, før deponeringen har manifesteret sig i en aktuell forureningsskade.

Med den forøgede viden om forureningsproblemer blev der afdækket flere aktuelle tilfælde af forurening fra nedgravet kemikalieaffald.

I efteråret 1980 startede miljøstyrelsen i samarbejde med amtsrådene, hovedstadsrådet og kommunalbestyrelserne en kortlægning af samtlige lossepladser og andre lokaliteter i landet, hvor kemikalieaffald har kunnet konstateres eller formodes at være til stede.

Resultaterne af denne kortlægning og undersøgelse er beskrevet i en af miljøstyrelsen udarbejdet redegørelse, dateret oktober 1982: »Kemikalieaffaldsdepoter – kortlægning og forslag til løsninger«. Redegørelsen, hvortil der i øvrigt henvises, er tilstillet bl.a. folketingets miljø- og planlægningsudvalg.

Det fremgår bl.a. af redegørelsen, at der ved kortlægningen er foretaget en foreløbig vurdering af de forureningsmæssige risici og af omfanget af indsatsen med hensyn til undersøgelser, afværge-

foranstaltninger og fremtidig kontrol, der skønnes at være nødvendige. Undersøgelsen viser også, at en række yderligere undersøgelser må foretages med henblik på endelig stillingtagen til, om og i givet fald hvilke afværgeforanstaltninger der bør iværksættes.

En risikovurdering har fundet udtryk i en kategorisering af de enkelte pladser og lokaliteter (A-E). Beliggenheden af de enkelte pladser fremgår ikke af redegørelsen, men af miljøstyrelsens basismateriale.

Kortlægningen har omfattet 3.115 lossepladser og lokaliteter. Heraf er der på 501 henlagt eller nedgravet kemikalieaffald. Af disse er det ved den foreløbige vurdering fundet, at 114 pladser eller lokaliteter synes at være de mest miljømæssigt belastende, idet disse kemikalieaffaldsdepoter umiddelbart truer grundvandet eller overfladevandet. For visse af disse pladser vedkommende er der lokalt taget initiativer til imødegåelse af denne trussel. For ca. 1.300 pladser var det usikkert eller uoplyst, om der forefandtes kemikalieaffald.

Såfremt de undersøgelser og afværgeforanstaltninger, som er beskrevet i redegørelsen, iværksættes, så det skønnes, at der over en 10-årig periode vil kunne skabes forsvarlig kontrol med udsivningerne fra de kortlagte kemikalieaffaldsdepoter.

Herved vil de miljømæssige skader, som ligeledes nærmere er beskrevet i redegørelsen, på såvel grundvandsforekomster som ferskvands- og marine recipienter kunne imødegås. De direkte omkostninger ved iværksættelsen af afværgeforanstaltninger vil være langt mindre end de omkostninger, der må forudses, såfremt man venter, indtil de miljømæssige skader er sket.

Folketingets miljø- og planlægningsudvalg har i forbindelse med revisionen af miljøbeskyttelsesloven i foråret 1982 drøftet de problemer, der knytter sig til sager om forurening fra gamle kemikalieaffaldsdepoter, herunder især hvilken myndighed der bør være ansvarlig for at gribe ind i sådanne sager, og hvorledes omkostningerne herved bør betales. Der var i udvalget enighed om, at man